

UTDRAG

§ 54

Dnr 2018/KS 0084 10

Behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom kommunstyrelsens verksamhetsområden 11, 12, 13, 14 och 17 inför kommunplan 2019-2022 med budget för 2019**Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen**

- Informationen noteras.

Beskrivning av ärendet

Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningen gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdena framöver.

Bifogat finns behovsanalyser för kommunstyrelsens verksamhetsområden 11 väghållning och park, 12 miljö och trafik, 13 VA, 14 renhållning och 17 gemensam verksamhet. Verksamhetsområde 16 näringsliv ser inget ökat resursbehov och har därför inte tagit fram någon behovsanalys.

Bilagor

Information om behovsanalys VO 11 Väghållning och park.pdf

Information om behovsanalys VO 12 Miljö och trafik.pdf

Information om behovsanalys VO 13 VA.pdf

Information om behovsanalys VO 14 Renhållning.pdf

Information om behovsanalys VO 17 Gemensam verksamhet.pdf

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-08

1 (4)

Diarienummer

2018/KS 0084 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling gällande
verksamhetsområde 11 Väghållning och park
inför kommunplan 2019-2022, budget 2019**

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna.

Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningarna gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen inför mandatperioden 2019-2022.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2017

Behoven av ökat kommunbidrag för ökade kapitaltjänstkostnader har tillgodosetts.

I behovsanalysen 2017 angavs att VA-verksamheten börjar tillämpa en ny fördelning av kostnaderna för dagvattenhantering från 2018. Nya kostnader för väghållning och park har tillkommit från 2018 med 750 tkr årligen. En motsvarande ökning av kommunbidraget har inte infriats.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

Tyresöborna uppskattar de gröna och blå värdena i kommunen. Många nya grönytor ska utvecklas under den närmsta tiden vilket innebär mer intensiv skötsel och drift. För att kunna förstärka och utveckla de goda livsmiljöerna som möjliggör rekreation, lek och motion krävs mer personella resurser till

gatu- och parkverksamheten. Under 2016-2017 påbörjades arbeten med att rusta upp Fornuddsparken inklusive forngravsområdet. Arbetena kommer att intensifieras 2018 och fortgå till uppskattningsvis 2022. Investeringarnas kapitaltjänstkostnader kommer att belasta verksamhetsområdets driftbudget. En stor del av ytorna kommer att kräva mer intensiv skötsel, jämfört med idag, varpå skötselkostnaderna också kommer att öka. En förstärkning med tre tjänster (en i Östra Tyresö, en i centrala Tyresö/Bollmora och en i västra Tyresö/Trollbäcken) behöver tillsättas under planperioden för att bibehålla och höja ambitionsnivån vilket motsvarar cirka 2 000 tkr (inklusive maskin och utrustning). Det finns ett politiskt uppdrag att det ska anläggas 7-10 parker i Trollbäcken. Om det anläggs fler parker behöver parkanslagen kompenseras ytterligare. Storleken på ökad driftskostnader kan inte beräknas förrän beslut om parkerna fattas.

Även väghållningen får nya ansvarsområden i samma takt som förnyelsen av Östra Tyresö och förtätningen i övriga kommunen fortgår. Förnyelsetakten och utökningen av väginfrastruktur i kommunens har ökat markant de senaste åren och kommer så att göra under överskådlig tid. De vägar som kommunen tar över från vägföreningar belastar driften på två sätt, dels genom investeringarnas kapitaltjänstkostnader och dels genom daglig drift i form av väghållning (sommar som vinter). Under senare år har gatuverksamhetens driftområde utökats utan att ekonomisk kompensation har utgått, som exempel kan nämnas Nytorpsvägen, Breviksvägen, Strandallén och Bollmora gårdsväg. Nyanläggandet av Brakmarsvägen och Ugglevägen med omnejd kommer att utöka driftområdet än mer. Likaså bostadsprojekten Skogsstaden, Trädgårdsstaden, Grindstolpen, Järnet 11, Temyntan, Kryddvägen och Norra Tyresö centrum med flera. Utöver de uppskrivningar som krävs för att klara av de kapitaltjänstkostnader som investeringarna medför krävs även mer personella resurser. Ingen personell kompensation har utgått på senare år. En utökning motsvarande två tjänster behöver tillsättas under planperioden för att bibehålla servicenivån, vilket motsvarar cirka 1 300 tkr (inklusive maskin och utrustning).

VA-verksamheten tillämpar en ny fördelning av kostnaderna för dagvattenhantering från 2018. Nya kostnader för väghållning och park har tillkommit 2018 med 750 tkr. En motsvarande ökning av kommunbidraget behövs.

Prioriterade utvecklingsområden

Fokus kommer att ligga på att förstärka och utveckla de goda livsmiljöerna som möjliggör rekreation, lek och motion samt på framkomlighet, trafiksäkerhet och trygghet i trafikmiljön.

En ny hundrastgård ska anläggas i Trollbäcken. Utökade ytor med blomsterängar och andra anlagda ytor planeras i fler områden i kommunen. Parkförtätningar ska genomföras i Trollbäcken.

Förnyring av maskinella resurser till gatuverksamheten krävs från och med 2018 för att bli ytterligare mer effektiva och anpassningsbara till bland annat Norra Tyresö Centrum.

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-08

1 (4)

Diarienummer
2018/KS 0084 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling gällande
verksamhetsområde 12 Miljö och trafik inför
kommunplan 2016-2019, budget 2019**

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna.

Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningarna gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen inför mandatperioden 2019-2022.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2017

Miljö- och trafikverksamheten har fått höjt kommunbidrag från 2018 med 1 500 tkr (i enlighet med behovsanalysen 2017) för att täcka behovet av ökade personalresurser inom trafikområdet.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

Miljö- och trafikverksamheten och dess personal huserar sedan januari 2018 i nya lokaler på Radiovägen 31. Även Naturvårdsenheten (Alby) kommer att flytta in i nybyggda lokaler i Alby friluftsområde under 2018. De nya lokalerna kommer att innebära ökade lokalkostnader. De nya lokalkostnaderna är dock inte fastställda än men kommunbidraget till miljö- och trafikverksamheten och naturvården behöver öka med motsvarande belopp.

En stor del av trafikverksamheten utgörs av myndighetsutövning. Det gäller lokala trafikföreskrifter, schakttillstånd (tillstånd att gräva i kommunens mark), trafikordningsplaner (hur schakter och vägarbeten säkras och hur trafikanter leds om genom skyltning och avstängning), tungtransportdispenser, parkeringsövervakning, skrotbilshantering och markupplåtelse. De mest arbetskrävande uppgifterna av dessa är schakttillstånd, trafikordningsplaner, lokala trafikföreskrifter och skrotbilshantering. Skrotbilshanteringen (tillsammans med parkeringsövervakningen) sköts numera till viss del av ett upphandlat vaktbolag. Men den övriga myndighetsutövningen sköts i egen regi. Schakttillstånden och trafikordningsplanerna är ofta mer omfattande och mer komplicerade än tidigare bland annat beroende på att kommunen expanderar snabbt och att schaktarbetena blir allt större i omfattning. Det gäller bostadsbyggen, vägarbeten, VA-arbeten, elanslutningar, fiberanslutningar etc.

Medborgarfokus innebär, för miljö- och trafikverksamheten, många kontakter med medborgare kring frågor som rör framför allt trafikmiljön. Trafikfrågor engagerar, berör och påverkar individen mycket i det vardagliga livet. Verksamheten får många synpunkter, förslag och klagomål som rör trafiksäkerhet, trygghet, framkomlighet, buller och vibrationer och numera förslag inom medborgarinitiativet. Frågeställningarna är oftast komplexa och kräver utredning och eftertanke samtidigt som förväntningarna på snabba svar och snabba åtgärder är höga. Frågeställningar, synpunkter och förslag har ökat markant de senaste åren och merparten av dem måste värderas sakligt, korrekt och prioriteringar mellan olika åtgärder måste göras noggrant. Ambitionen är att Tyresö ska fortsätta att vara en av de trafiksäkraste kommunerna i landet och vi tar medborgarna på stort allvar. Vi försöker därför tillgodose viktiga synpunkter och förslag och försöker trafiksäkra övergångsställen, skolvägar och tillgänglighetsanpassa busshållplatser. Trafikverksamheten ska också omsätta de cykelsatsningar som finns utpekade i cykelplanen i åtgärder. Verksamheten klarar i dagsläget inte att leverera svar till medborgare på utsatt tid, att åtgärda trafikfaror och att genomföra åtgärder enligt cykelplanen i rimlig tid.

Trafikverksamheten svarar årligen på ett antal remisser från till exempel trafikförvaltningen, trafikverket, grannkommuner och andra myndigheter, en hel del enkäter samt ett antal motioner. Samarbeten med kommunpolis och

kollektivtrafikentreprenören löper under hela året. Verksamheten utgör resurs i merparten (kanske samtliga) av de exploaterings- och detaljplaneprojekt som Stadsbyggnadsförvaltningen driver och deltar även i stort sett i samtliga projektstyrgrupper.

Digitalisering och automatisering av trafikmiljön och fordon börjar ta fart på allvar. Lagstiftning ses över för att möjliggöra automatiseringen. Lokala trafikföreskrifter är idag digitala och laddas upp på nationella databaser. Uppgifterna kan sedan tillhandahållas som information för automatisering och vägvisning (GPS). Försäkringsbolag erbjuder lägre premier för de som kör laglydigt och redovisar det genom teknisk utrustning i bilarna. Sammantaget ställer detta högre krav på kommunens trafikreglering, vägmärken och lokala trafikföreskrifter än tidigare. Kommunens samtliga (cirka 600) lokala trafikföreskrifter behöver ses över både vad det gäller utformning, positionering och skyltning. Nya föreskrifter behövs hela tiden vartefter Tyresö byggs om.

Prioriterade utvecklingsområden

Fokus kommer att ligga på de miljöfrågor som är viktigast för kommande generationer som till exempel klimatfrågan och miljögifter i vardagen.

Trafiksäkerheten är hög i Tyresö och vi strävar mot den nationella nollvisionen där ingen ska behöva dödas eller skadas svårt i trafiken. Skolvägar och cykling är högst prioriterade.

Nya grepp med inspirerande kommunikationsinsatser (bland annat film och animation) planeras så att det blir lätt för tyresöborna att göra rätt val för miljön och trafiksäkerheten.

Tyresöborna uppskattar de gröna och blå värdena i kommunen. Vi ska förstärka och utveckla de goda livsmiljöerna som möjliggör rekreation, lek och motion.

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-08

1 (6)

Diarienummer

2018/KS 0084 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling gällande
verksamhetsområde 13 VA inför kommunplan
2019-2022, budget 2019**

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna.

Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningarna gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen inför mandatperioden 2019-2022.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2017

Personalresurserna för drift och underhåll av VA-anläggningar har förstärkts under verksamhetsåret, främst för drift av ett ökat antal pumpstationer. Lokala dagvattenlösningar i nya bebyggelseområden samt nya dagvattendammar har anlagts i syfte att bättre kunna hantera och behandla dagvattenflöden. Införande av fjärravläsning av vattenmätare har påbörjats inom vissa större bebyggelseområden med goda resultat vilket även förenklar och effektiviserar kundärenden samt ökar kundernas tillgänglighet till egna förbrukningsdata. Införande av nya rättvisare dagvattenavgifter har genomförts för att tillämpas från 1 januari 2018. VA-taxan har reviderats i avsikt att kunna möta den aktuella och framtida förväntade kostnadsökningen för behandling av spillvatten och leveransen av dricksvatten.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning behöver förstärkas som följd av ett växande VA-nät och ökat antal anläggningar
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.
- Ökad teknisk utveckling för att effektivisera och generera mer automatiserad drift och övervakning av VA-anläggningar medför vissa ökade investeringsbehov för programvaror och tillkommande teknisk utrustning.

Beskrivning av verksamhetsområdet

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten, ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt att avleda och behandla dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

Omvärlds- och konsekvensanalys

VA-verksamheten räknar med en rad förändringar under perioden. Främst gäller det ökade åtgärds- och investeringsbehov för bättre omhändertagande av dagvatten och minskning av utsläpp till recipienter (sjöar, vattendrag och havsmiljöer) i syfte att så långt möjligt uppfylla EU:s ramdirektiv för vatten. Detta får på kort sikt till följd att ökade insatser och åtgärder måste vidtas i Tyresåns sjösystem för att minska halterna av näringsämnen. De fysiska åtgärder som blir aktuella innebär viss tillkommande belastning för kommunen varav VA-kollektivet får bära del av de till Tyresö fördelade kostnaderna, från år 2018.

Dessutom påverkas Tyresös VA-verksamhet indirekt och kostnadsmässigt av

att anläggningar för behandling av vårt spillvatten i regionen under perioden 2018-2023 kommer att behöva expandera och samtidigt förbättra renings-teknikerna för att möta ny miljökrav och behov för en växande region. De sist-nämnda åtgärderna kommer då att påverka Tyresös och VA-kollektivets kostnader från Stockholm Vatten AB för spillvattenbehandling.

Vidare så är fokusering på utbyggnad av och ökat nyttjande av ny teknik inom dagvattenområdet nödvändiga för att kunna möta eventuella klimatpåverkande förändringar. Samtidigt finns uppställda miljömål, direktiv och miljökvalitetsnormer att beakta och uppnå för en god status på ytvatten i sjöar och hav för vilka dagvattenåtgärder i befintliga och nya bebyggelseområden är viktiga att planera och utföra.

De senare årens farhågor och fakta om klimatförändringar bl.a. med oftare återkommande kraftiga nederbördstillfällen innebär även att befintliga och nya dagvattenlösningar liksom ny teknik och utföranden måste tillämpas och anpassas till ökande vattenflöden för att förebygga och minska riskerna för översvämningar och skador på infrastrukturer och fast egendom. Nya tillämpningar av teknik och utföranden krävs därför inom VA-systemet för att klara sådana ökade flöden och klimatbelastningar.

Den förväntade, ökade belastningen på kommunens dagvattensystem kommer att kräva kostsamma åtgärder i form av nyanläggning av nya dagvattendammar och motsvarande lösningar för att omhänderta tillkommande nederbörds-mängder. Detta medför samtidigt att kostnaderna för drift, underhåll och reinvesteringar i dagvattenanläggningar måste ses över och omfördelas på rättvis grund för alla belastande fastigheter, områden och anläggningar.

För att fördela kostnaderna för behandling och drift samt underhåll av hela dagvattensystemet är gällande VA-taxa differentierad och omfördelad genom tillämpning av särskilda dagvattenavgifter i ny taxa från januari 2018. Skälet till införande av dagvattenavgift är främst att kunna belasta de dagvattenpåverkande verksamheterna och fastigheterna i kommunen med sina rätta kostnader. Detta medför samtidigt att de fastigheter som inte belastar dagvattensystemet därför avlastas den tillkommande avgiften från sina övriga brukningsavgifter.

Befolkningsutveckling och prognoser

Kommunens befolknings- och bebyggelseutveckling innebär även att VA-anläggningarna och verksamheten expanderar vilket förutom större investeringsbehov och en ökad kostnadsmassa, även medför att resurserna för drift, underhåll och övervakning av anläggningarna också behöver förstärkas.

Behov inom verksamhetsområdet

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning av ett ökat antal VA-anläggningar behöver förstärkas
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.

Förändringsbehov

VA-verksamheten behöver tillämpa nya och bygga ut befintliga datoriserade drift- och övervakningssystem samt har påbörjat driftsättning av kundanpassade delsystem och fjärravläsning av vattenförbrukning för att minska och effektivisera ärende- och tjänsthantering.

Prioriterade utvecklingsområden

Den förväntade ökade ekonomiska belastningen till följd av ökade kapitalkostnader som föranleds av den pågående utvecklingen inom Östra och centrala Tyresö samt ökande kostnader för behandling av spillvatten och leveransen av dricksvatten kommer att kräva löpande analys av verksamhetens ekonomiska utveckling.

Investeringsäskanden med kalkyler

Utförlig analys och redovisning avseende behov av re- och nyinvesteringar redovisas och behandlas i kommunledningsutskottet under våren 2018.

Beslut om taxor och avgifter

Gällande VA-taxa är senast reviderad genom beslut om kommunplan i september 2017. I denna taxa har nya och differentierade dagvattenavgifter samt vissa övriga avgiftsposter, ökade kapitalkostnader samt höjda behandlings- och leveranskostnader för spill- och dricksvatten införts.

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-08

1 (7)

Diarienummer

2018/KS 0084 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling gällande
verksamhetsområde 14 Renhållning inför
kommunplan 2019-2022, budget 2019**

Förslag till beslut

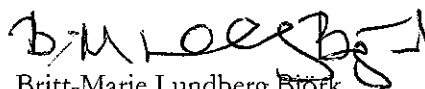
Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna.

Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningarna gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen inför mandatperioden 2019-2022.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2017

Beslut om förändrat insamlingsansvar av förpackningar och tidningar har ännu inte fattats i Sveriges Riksdag. Detta medför att läget fortfarande är avvaktande från både kommuner och Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI AB) och befintligt system med återvinningsstationer kvarstår. Samtidigt utreder Renhållningsenheten olika möjligheter till ökad fastighetsnära insamling och materialåtervinning i kommunen. Exempelvis har fallfrukt börjat samlas in separat på Kretsloppscentralen för att sedan komma till nytta som biogas och biogödsel istället för att förbrännas eller komposteras. Dessutom har en stor andel villahushåll och flerbostadshus anslutit sig till matavfallsinsamlingen under året.

Utveckling av verksamhetssystemet har pågått under 2017, bland annat har strukturen för en digital kundportal arbetats fram för att möjliggöra att abonnenterna själva kan logga in och uträtta vissa ärenden digitalt på egen hand.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

- Nationella mål och krav på ökat resursutnyttjande ställer i sin tur krav på separat mottagning/insamling av fler fraktioner i kommunen, såväl kvartersnära som på Kretsloppscentralen.
- Ett eventuellt ansvar för insamlingen av tidningar och förpackningar kan komma att tillfalla Renhållningsenheten. Detta skulle kräva investeringar i fler stationslägen och nya behållarlösningar för att göra återvinningsstationerna mer tillgängliga och användarvänliga för medborgarna. Om ett förändrat insamlingsansvar för tidningar och förpackningar skulle träda i kraft under perioden uppstår behov av nyanställning för att stärka upp enheten i arbetet med implementeringen, driften och entreprenader.
- Utveckling av verksamhetssystemet fortsätter, vilket syftar till att underlätta administrativt för enheten. Renhållningsenhetens avsikt är att under verksamhetsåret lansera den kundportal som arbetades fram under förra året.
- Fortsatt utveckling av samarbetet mellan Renhållningsenheten och Stadsbyggnadsförvaltningen för att förbättra avfallshanteringen och ge möjlighet till ökad källsortering vid ny- och ombyggnationer.
- En arbetsmiljöinventering pågår i kommunen för att eliminera trafiksäkerhetsrisker och arbetsmiljöproblem i samband med avfallshämtning. Inventeringen mynnar i vissa fall ut i anvisade platser för avfallshämtning, i de fall hämtvägen inte uppfyller Arbetsmiljöverkets krav.

Beskrivning av verksamhetsområdet

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att samla in, transportera och behandla hushållens avfall enligt gällande lagstiftning och på miljömässigt bästa sätt. Renhållningsenheten ansvarar även för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt att se över avfallshanteringen i stadsplaneringen. Verksamheten ansvarar även för att minska avfallsmängderna och att bidra till ökad kunskap om återvinning och resursutnyttjande hos kommuninvånarna.

Omvärlds- och konsekvensanalys

Avfallsbranschen har på senare år utvecklats med ökad tonvikt på förebyggande, återanvändning, återvinning och andra former av utvinning av material eller energi i strävan efter att komma närmare ett kretsloppssamhälle och en cirkulär ekonomi. I takt med att nya behandlingstekniker av olika material utvecklas och nya fraktioner kan behandlas inom rimliga avstånd kan Renhållningsenheten verka för ökat resursutnyttjande.

Insamlingsansvaret för förpackningar- och tidningar kan komma att behöva integreras i Renhållningsenhetens verksamhetsområde inom en femårsperiod. Ett riksdagsbeslut om insamlingsansvaret väntades under 2016, men har av olika skäl försenats och kan istället bli aktuellt under 2019. Beslut om förändrat insamlingsansvar skulle innebära stor förändring av avfallsverksamheten i alla Sveriges kommuner. För Tyresös del innebär det att en helt ny delverksamhet inom Renhållningsenheten måste skapas för att leda och utveckla medborgarnas källsorteringsmöjligheter. Nya driftsfrågor kommer att bli aktuella, samtidigt som verksamheten utgör beställare och avtalspart gentemot insamlingsentreprenörer och behandlingsanläggningar. Behovet av ökade personella resurser är tydligt om denna förändring skulle träda i kraft, både inför, under och efter övertagandet av ansvaret. Även gott regionalt samarbete, främst gällande logistiska lösningar, kommer att vara av stor vikt för att göra verksamheterna ekonomiskt och miljömässigt effektiva. Väl fungerande tekniklösningar för insamling och transport kan vara avgörande för att öka mängderna av återvunnet material i kommunen.

Renhållningsenheten kommer under 2018 fortsätta att utveckla verksamhetssystemet EDP Future och dess kundportal. Målet är att kunden exempelvis kan komma åt kundspecifik information när som helst på dygnet och från olika platser och enheter. Kunderna kommer mer lättillgängligt att kunna skapa sig en översiktlig bild av sina fakturor och tömningar samt eventuella avvikelser och på ett enklare sätt göra beställningar eller förändringar av sina abonnemang. Arbetsbelastningen för Renhållningsenheten och Servicecenter förväntas minska i och med införandet av kundportalen, vilket kommer underlätta i verksamhetens dagliga drift. Detta medför då att Renhållningsenheten kan rikta mer tid och resurser åt avfallsförebyggande åtgärder och aktiviteter med ännu större miljöfokus. Samtidigt krävs det

personella resurser för att utveckla kampanjer och sprida information om kundportalen samt att utveckla den till att omfatta fler tjänster för kunden.

Arbetsmiljöverkets fokus på hämtpersonalens arbetsmiljö kommer mycket sannolikt att kvarstå, om inte förstärkas ytterligare. Trenden går mot mer kvartersnära insamling med gemensamma insamlingsplatser, då allt färre vägar uppfyller utrymmeskraven för vad som kan anses vara trafiksäkert och arbetsmiljömässigt godkända. Detta understryker vikten av att Renhållningsenheten upprätthåller ett fördjupat samarbete med Stadsbyggnadsförvaltningen för att säkerställa att utrymmen och lösningar för avfallshantering kommer in tidigt i planprocessen. För att främja ökad återvinning av olika fraktioner är det också betydelsefullt att avfallshandlingen får ta plats i samhällsplaneringen och vid nyexploatering.

För att avlasta Kretsloppscentralen och öka tillgängligheten för medborgare i kommunens västra del utreder Renhållningsenheten olika möjligheter till att investera i och etablera så kallade mini-återvinningscentraler i kvartersnära lägen och i fler kommundelar.

Den fysiska utbyggnaden av Norra Tyresö centrums (NTC) sopsugssystem och avfallsterminal kommer att fortsätta under 2018. Sopsugsanläggningen i dess permanenta läge förväntas dock tas i drift något senare än de första kvarterens planerade inflyttning. Detta beror delvis på att avfallsterminalen kommer att anläggas i samma byggnad som den nya ishallen som planeras intill simhallen. Till följd av detta arbetar renhållningsenheten med en temporär sopsugsanläggning med en terminal placerad i ett tillfälligt läge för att avfallet från NTCs första kvarter ska kunna tas omhand på ett lämpligt sätt.

Befolkningsutveckling och prognoser

Kommunens befolknings- och bebyggelseutveckling innebär även att avfallsmängderna totalt sett kommer att öka. Verksamheten expanderar till följd av detta, vilket förutom större investeringsbehov och en ökad kostnadsmassa, även medför att resurserna för drift och underhåll också behöver förstärkas.

Behov inom verksamhetsområdet

För att uppfylla de ökade insamlingsmålen för återvunna förpackningar och tidningar behöver fler ytor tillskapas för insamling av de berörda materialslagen.

- Öka resursutnyttjandet genom att separera fler fraktioner som till exempel kommunplast (all plast som inte omfattas av producentansvar), textilier och gips på Kretsloppscentralen.
- Fortsatt behov av samarbete mellan Renhållningen och Stadsbyggnadsförvaltningen för att förbättra avfallshanteringen och ge möjlighet till ökad källsortering vid ny- och ombyggnationer.
- Behov av nyanställning av personal finns i och med renhållningens utökade verksamhetsområde och ökade driftärenden samt fokus på att ansluta fler villor, flerbostadshus och verksamheter till matavfallavfallsinsamlingen.
- För att öka resursutnyttjandet då det gäller både förpackningar och matavfall krävs förstärkta informationsinsatser samt nya spridningskanaler för att nå ut med information om miljönyttan med källsortering.

Förändringsbehov

Renhållningsenheten kommer att satsa på och prioritera:

- Att utveckla fastighetsnära insamling för ökad återvinningsgrad. Behovet av att utveckla och främja olika lösningar för fastighetsnära insamling är tydligt, ett exempel är att införa en så kallad mobil miljöstation som tar emot småelektronik och farligt avfall från hushållen, så att kunderna själva inte behöver åka till Kretsloppscentralen.
- Att utreda möjligheterna till förbättrat resursutnyttjande av fler fraktioner och på olika sätt utveckla Kretsloppscentralen. Att förbättra dispositionen på Kretsloppscentralen tillskapar ytor för insamling av fler fraktioner samt att trafikflödet på anläggningen optimeras.
- Informationsinsatser i olika former för att sprida kunskap om avfall, återbruk och återvinning hos medborgarna.

Renhållningsenheten planerar att bibehålla:

- nuvarande verksamhetssystem och utveckla de administrativa hjälpmedlen, såsom internetbaserad kundportal för att öka abonnent- och medborgarnyttan.

Renhållningsenheten planerar att frigöra resurser genom att:

- Renhållningsenheter har under 2017 lämnat över ett större driftansvar på renhållningsentreprenören, i synnerhet vid drift och skötsel av Kretsloppscentralen. Effekten av detta frigör successivt resurser för renhållningsenhetens övriga löpande verksamhet.

Prioriterade utvecklingsområden

Renhållningsenheten har för avsikt att prioritera fastighetsnära insamling i olika former, samt utreda möjligheter till förbättrad logistik och insamlingsmöjligheter på Kretsloppscentralen för att bidra till att kommunen ska kunna möta sina visioner och mål.

Beslut om taxor och avgifter

Gällande Renhållningstaxa är senast reviderad genom beslut om kommunplan i juni 2017. Ny taxa, där i synnerhet avgifter för sopsugsanläggningen i NTC ska antas, behandlas i samband med kommunplan 2019 vid fullmäktige 14 juni 2018. Den nya taxan förväntas träda i kraft 1 januari 2019.

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-08

1 (6)

Diarienummer
2018/KS 0084 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling gällande
verksamhetsområde 17 gemensam verksamhet
inför kommunplan 2019-2022, budget 2019**

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Verksamhetsområdet gemensam verksamhet omfattar kommunstyrelseförvaltningen som svarar för kommunens övergripande styrning, planering och uppföljning av kvalitet, ekonomi och personalfrågor, lokalförsörjning, fastighetsförvaltning, kommunikationsfrågor samt stöd till den politiska verksamheten, I förvaltningen ingår även servicecenter och stöd till verksamheten när det gäller it, löne- och ekonomiadministration, upphandling och projektstöd samt gastronomi och måltid.

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna. Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningarna gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen inför mandatperioden 2019-2022.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2017

Inom HR- området har inte introduktionen av nya medarbetare digitaliserats och det har inte införts en förmånsportal där anställningsförmåner tydliggörs.

E-arkivprojektet är försenat och e-arkiv beräknas att införas sent 2018 eller under 2019.

Den nya webben har införts under 2018.

Kommande förändringar och prioriterade utvecklingsområden som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

HR-avdelningen

En av Tyresö kommuns största utmaningar är att fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare på en arbetsmarknad med stor efterfrågan på många av våra större yrkesgrupper. En alltför hög personalomsättning leder till ökade lönekostnader och minskad produktivitet. En viktig del för att bli mer effektiv är att vidareutveckla automatisering och digitalisering av HR-processer.

- Introduktion av nya medarbetare digitaliseras.
Medarbetarundersökningen från hösten 2016 pekar tydligt ut introduktionen av nya medarbetare och chefer som en svag punkt. Det handlar både om att det krävs många olika moment och åtgärder för att en ny medarbetare eller chef ska få behörigheter till alla system. Där behövs en mer automatisk hantering. Den andra delen handlar om en digitaliserad introduktion till organisationen både på övergripande kommunnivå och på verksamhetsnivå.
- Personalförsörjning och kompetensutveckling. Flertalet av kommunens större verksamheter pekar ut svårigheten att hitta utbildad personal som en av de största utmaningarna inom den närmaste tiden. Kommunen som arbetsgivare behöver både arbeta med den långsiktiga personalförsörjningen och kompetensutvecklingen av befintliga medarbetare. Sedan bör systemstöd där medarbetarna själva kan lägga in sin kompetens övervägas.
- Tydliggöra och utöka anställningsförmåner. Ett sätt att samla och tydliggöra anställningsförmåner är att göra det i en förmånsportal. En förmånsportal kan även minska arbetsgivarens administration vad gäller framför allt friskvårsersättningen. Genom en förmånsportal skulle även bruttolöneavdrag kunna göras inom fler områden än idag.

Ekonomiavdelningen

Det strategiska målområdet God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter är ännu inte uppnått. För att närma oss en högre måluppfyllelse krävs flera viktiga utvecklingsinsatser som spänner över alla förvaltningar.

- Vidareutveckla och implementera investeringsprocessen. Tydligare modell för investeringsbudgetering och för budgetbeslut. Uppföljning och analys av pågående projekt. Detta arbete är omfattande och kommer kräva såväl utredningsresurser som stöd till verksamheterna i analys.
- Beslutsstödet behöver vidareutvecklas och anpassas till verksamhetens behov av standardrapporter för ekonomiskt utfall på alla nivåer. Stöd för budget och prognos måste vidareutvecklas och anpassas. Bestyr som verktyg för uppföljning, budget och prognos behöver utvärderas.
- Utbildning för chefer och andra nyckelpersoner inom ekonomiområdet för att de ska kunna ta ansvar för sin enhets ekonomiska utveckling.
- Kommunens prognos- och analysförmåga vidareutvecklas genom att en ny roll som statistiker etableras. Uppdraget är i huvudsak; befolkningsprognos, omvärldsbevakning inom kommunstatistik, utformning, beställning och analys av statistiska rapporter, stöd till analys och egenkontroll inför lämnning av underlag för statistik och nyckeltal till exempel vid räkenskapsammandrag. Uppdraget kan samordnas med andra förvaltningar.
- Förstärka resurser och kompetens kring inköp och upphandling. Förstärkningen består av upphandlingsspecialister och administrativ resurs för uppläggning i Proceedo, samt kompetenshöjningen sker genom att vidareutbilda chefer och nyckelpersoner (beställare) kring upphandling samt effekterna av att följa de avtal som tecknats för kommunen. Samordning av hyresdebitering för hela kommunens hyror, internt och externt skulle kunna minska administrationen kring framförallt hyror till förvaltningarnas brukare.

IT-verksamheten

- Datakommunikation och nätverk. IT-avdelningen har övergripande ansvar för att tillgodose tillgång till dataförbindelser och även nätverk inom kommunens fastigheter. För att långsiktigt säkerställa detta krävs ekonomiska medel för detta arbete. Arbetet bedrivs utifrån de ekonomiska ramar som tilldelas.
- Tillgänglighet. Verksamhetens beroende av IT ökar och därmed behov av ökad beredskap och support från IT-avdelningen.
- Arkitektur och verksamhetsutveckling. Konkreta åtgärder behöver vidtas för att stötta verksamheterna med att identifiera möjliga effektiviseringar med digitalisering, designa lösningar, implementera lösningar och förändringar av arbetssätt.
- Kommunövergripande insatser. Under 2018 finns medel avsatta för att centralt hantera olika tröskelkostnader som kan uppstå inom ramen för digitalisering. Satsningen bör fortgå även 2019.
- Organisation för IT-leverans. Utökad driftskostnad bör återföras till IT för att möjliggöra den planerade organisationen kring IT.

Kommunkansli

- Val till Europaparlamentet under år 2019. Trenden är att förtidsröstningen ökar och kräver mer resurser i valadministration.
- E-arkiv. Förberedelse för införande av ett system för digitalt bevarande av handlingar pågår i samverkan med fyra Södertörnskommuner. Systemet beräknas kunna tas i drift sent 2018 eller under 2019.

Kommunikationsenheten

- Under 2018 avslutas projektet för att förnya tyreso.se och intranätet. När projektet övergår i förvaltning behövs en kommunikatör med mer teknisk inriktning. Bedömningen är att två nya tjänster skulle behöva inrättas på enheten för att möta de behov som allt fler kanaler och höjd ambitionsnivå skapar.

Servicecenter

- Ökad efterfrågan på nya e-tjänster från verksamheterna till medborgarna och interna e-tjänster för effektivisering och ökad digital mognad ställer krav på ny kompetens inom servicecenter.

Fastighetsenheten

- Införande av ett nytt system för hyresdebitering skulle eventuellt kunna minska administration. Bedömningen är dock att det befintliga systemet fungerar tillfredsställande. Ett förnyat ställningstagande med fördjupat översynsarbete kan avvaktas fram till 2020-2021.
- Benchmarking är en effektiv kunskapskälla som med fördel blir inarbetad inom Fastighetsenheten främst avseende lokalvård samt för driftoptimering.
- Ett översynsarbete med fokus på att uppnå ökad digitalisering bör genomföras.
- Svårigheter att säkerställa kompetens i den byggboom som råder. Fastighet måste satsa en hel del på utbildning om miljöklassning av byggnader, energihus, nya lagar och byggföreskrifter med mera.
- Ett ökat införande av processbaserade arbetsformer mellan stadsbyggnadsförvaltningen och Fastighetsenheten samt mellan övriga teknikområden som VA och gata/park och Fastighetsenheten bör genomföras.
- Fastighet kommer under planperioden succesivt att fortsätta uppbyggandet av stabil funktion för kommunal sammanhållen struktur för lås, larm, säkerhet och skalskydd för hela kommunbeståndet av lokaler och fastigheter. Funktionen etableras med start 2018-05-01.

UTDRAG

Datum 2018-03-21
 Tid 13:00–14:00
 Plats Bollmora

Beslutande Se närvarolista

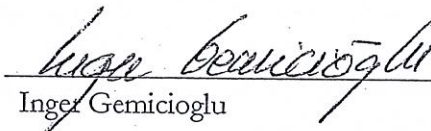
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2018-04-03

Paragrafer 41–62

Sekreterare
 Hillevi Elvhage

Ordförande
 Fredrik Sawestahl

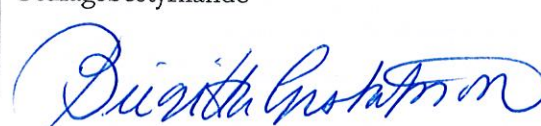
Justerande
 Inget Gemicioglu

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet
 Sammanträdesdatum 2018-03-21
 Datum då anslaget sätts upp 2018-04-05
 Datum då anslaget tas ned 2018-04-27
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--

Närvarolista

Beslutande

Fredrik Saweståhl (M), ordförande
Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande
Anita Mattsson (S), 2:e vice ordförande
Ulrica Riis-Pedersen (C)
Anna Lund (KD)
Marie Åkesdotter (MP)
Inger Gemicioglu (V), tjänstgörande ersättare för Kristjan Vaigur (S)

Ersättare

Dick Bengtson (M)
Mats Larsson (L)
Helen Dwyer (C)
Marika Marklund (KD)

Övriga

Bo Renman, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen
Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 41-48
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen
Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Urban Petré, it-chef, kommunstyrelseförvaltningen
Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen
Monika Larsson, förvaltningschef, barn- och utbildningsförvaltningen
Kristin Norrbom, utredare, kommunstyrelseförvaltningen, §§ 41-54
Hillevi Elvhage, kommunkonferenssekreterare, kommunstyrelseförvaltningen

Frånvarande

Kristjan Vaigur (S)
Jannice Rockstroh (S)
Anders Linder (S)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

